

Arnošt Vašíček

ZTRACENÁ BRÁNA

EDICE ČESKÉ TELEVIZE

ZTRACENÁ BRÁNA

ZTRACENÁ BRÁNA

Arnošt Vašíček

Author © Arnošt Vašíček, Praha 2012
Photos © Arnošt Vašíček;
archiv MYSTERY FILM (Ladislav Lahoda)
© Česká televize, Praha 2012

ISBN 978-80-7404-086-3

*Kam vedou zamčené dveře, plné pavučin,
které se nikdy neotvírají? Co je za oprýskanými zdmi?
Jiný svět s nepochopitelnými zákony?*

FRANZ KAFKA

Nahá mladá žena se otřásla zimou.

A možná se jí zmocnil strach!

Věděla, co přijde, ale přesto se cítila nejistě. Rozhodla se správně? Opravdu se chce podrobit zasvěcení? Těšilo ji, že získala důvěru *Vědoucích*, ale zároveň měla obavy. Zvládne svůj úkol? Dokáže vykonat vše, co se od ní čeká? Zaslouží si být jednou z těch, kteří odhalili *Tajemství*?

Obřadník po jejím levém boku pozvedl ruku tak, aby do ní mohla vložit svou dlaň. Pomalu ji vedl dál do útrob starobylé oválné síně. Žebra stropní klenby se sbíhala uprostřed do podoby osmicípé hvězdy. Prostor pod ní ozařovaly vysoké svíce, rozestavěné na kamenné podlaze. V mihotavém světle plamenů se pohybovalo několik postav. Všechny halily až po zem dlouhé, indigem zbarvené pláště s kapucemi. Obličej kryly masky, zhotovené stejně jako rukavice z látky v šedomodré odstínu pleti hinduistických bohů. Na krku každého z přítomných visela dlouhá žlutá šerpa.

Rituální oděv pro *Adeptku* čekal na malém stolku. Vedle složených šatů ležela dýka s dlouhou čepelí.

Ženu zamrazilo. Nečekala, že iniciace bude spojena s prolitím krve. S prolitím její krve!

Ticho přerušil táhlý tón. Posvátná slabika *óm* se nesla sklepením. Základní zvuk, z něhož podle tradic pochází celý svět, se odrážel od holých stěn, vibroval vzduchem a sladil jejich mysl s *Absolutnem*.

Mistr nezpíval. Zvedl plášť ze stolku a pomohl ženě s oblečením. Jak se k němu otočila zády, všiml se, že u konce páteře, těsně nad přitažlivým pevným zadkem má vytetovaný malý znak. Věděl, co znamená, a překvapilo ho to.

Počkal, až si *Adeptka* nasadí masku a rukavice, přehodil jí přes krk šerpu a lehce, jakoby bezděčně, si přejel prsty po čele. *Jsem ten, kdo ví.*

Rozuměla tomu vzkazu a na okamžik si sáhla na ucho. *Slyším.*

„Hé,“ pronesl *Mistr* obřadně.

„Ad Oriente,“ odpověděla.

„Fós,“ ukončil dialog.

Věděla, že celá věta znamená *Světlo přichází z Východu* a že ve formě *Hó ab Oriente fós* ji použil hrabě Cagliostro v jedné ze svých knih.

Podali si pravice. Dlaněmi na sebe, palec a ukazovaček objal palec toho druhého. Na sevřené palce, obrácené nahoru, položili oba dlaně svých levých rukou na znamení, že toto podání rukou má být zatajeno.

Mistr sáhl po dýce.

Adeptka strnula. Napjatě čekala, co přijde. Viděla, jak převrátil dýku špičkou dolů, z konce masivní střenky odšrouboval kovový uzávěr a vyklepal na dlaň malý kousek horského křišťálu. Neměla kdy postřehnout jeho tvar, dostala pokyn, aby se přidala k ostatním.

Všichni se seřadili do kruhu okolo podivného předmětu.

Nikdy neviděla nic podobného. To záhadné cosi bylo asi jeden metr vysoké. Tři široké nohy nesly zřejmě dutý, bohatě zdobený, válcovitý trup, který se v několika místech zužoval a opět rozšiřoval. Na vrcholu se tyčila nízká věžička. Pokud šlo o nádobu, nebylo jasné, proč je tak členitá. Byl to nějaký přístroj? Nebo ta divná věc nahrazovala oltář?

Posvátné óm znovu ovládlo prostor.

Mistr odložil dýku. Zvedl křišťál do výše očí.

Teprve teď si všimla, jak je jedinečně vybroušen. Tvarem připomínal *vadžru*, hromoklín, bájnou zbraň boha Indry.

Netušila, k čemu tento zdroj skryté energie slouží. Dokud nebyla plně zasvěcena, nesměla vědět nic o cestě, kterou se chystali nastoupit.

Mistr přešel k *oltáři*. Opatrně zasunul *vadžru* do věžičky na jeho vrcholu. Vzepjal ruce. Pronesl pár nesrozumitelných slov.

Zpěv zesílil. Podmanivá síla *óm* je přiváděla k extázi.

Mistr zopakoval první část magické formule a pokračoval.

Z křišťálu se začalo linout slabé světlo.

Mistr téměř křičel.

Prastarý zvuk *óm* burácel sklepením. Z *vadžry* vyšlehl pronikavý záblesk.

A v ten okamžik se to stalo!

Očima ani sluchem, žádným z lidských smyslů, nezaznamenali sebe-menší změnu. Nepostřehli vůbec nic. Vše zůstávalo při starém. Zářící křišťál na oltáři odrážel plamínky svíček. Ve vzduchu čpěl kouř a pach roztaveného vosku. Magická Praha nad jejich hlavami dál pokojně nabízela svá kouzla i prokletí, ale kdesi v jejím podzemí, někde blízko nich, skoro na dosah ruky, se cosi hnulo.

Netušili, co způsobili, a neměli ani zdání, jak to zastavit. A přitom jim i městu zbývalo tak málo času k záchraně.

1

Ze tmy se ozval podivný zvuk. Temný a děsivý.

Kruml zvedl hlavu. Napjatě naslouchal.

Všechno to skřípění, vrzání a praskání, obvyklý koncert podzemního labyrintu, dobře znal. Ale tohle bylo jiné. Trvalo pár sekund, než našel správný výraz.

Bylo to živé!

Nacházel se přímo pod rotundou svatého Kříže. Do této části chodeb pod Starým Městem skoro nikdo nechodil. Tak co ten neznámý zvuk vyvolalo? Stál nehybně a snažil se tu hádanku rozluštit.

Jedna z lamp začala pohasínat.

Kruml měl v batohu náhradní baterie, ale i tak se rozhodl práci rychle dokončit. Otočil se ke kamenné stěně. Ve výši očí byl vyrytý jakýsi symbol. Nikdy dřív si ho nevšiml. Možná nějaký nedávný otřes shodil ze zdi nános letité špíny a odhalil špatně zřetelné obrysy.

Kruml očistil rytinu od prachu a několikrát ji vyfotil. Přesunul se stranou, aby pořídil pár snímků zboku. Zmáčkl spoušť.

Blesk pročísl černotu hluboko do chodby.

Čemusi tam vzadu se to nelíbilo.

Záhadný zvuk se ozval znovu. Zněl stejně výhrůžně a rozhodně blíž.

Pohybuje se?

Kruml si byl jistý, že ta zvláštní směsice skřeku šílence a zavrčení zvířete přišla z vedlejší větve, která ústila do hlavní chodby jen pár metrů od něj. Sevřel v ruce velkou kovovou svítilnu. Opatrně vykročil. Těsně před spojením chodeb zůstal stát. Vzrušeně oddechoval. Snažil se uhádnout, kdo se asi skrývá za rohem. Náhle udělal prudký pohyb vpřed, zároveň se otočil a proud světla jako pistoli namířil do prostoru, odkud zvuk přišel.

„Je tady někdo?“

Prahu rychle pohlcoval soumrak. Mlha houstla. Zvedala se od hladiny Vltavy. Záhy se převalila přes nábreží a bezostyšně se drala do sousedních ulic.

V prvním patře jednoho z domů poblíž rotundy svatého Kříže se otevřelo okno. Ven do dvora vyhlédla buclatá ženská tvář.

„Lukášku, pojd' už domů.“

Sotva šestiletý chlapec zrovna nakopl míč do výše. Jak se podíval po matce, nestačil zachytit jeho návrat. Míč spadl na dláždění, párkrát poskočil, odrazil se k otevřeným dveřím a skutálel do sklepa.

Lukáš se rozběhl za ním. Tma tam dole ho zastavila. Ohlídl se k oknu, ale to už bylo zavřené. Na vypínač nedosáhl. Stál na prahu a nerozhodně zíral do černé hlubiny pod sebou. Cítil, že není čas na statečnost. Vráť se domů.

Míč se pomalu přikutálel zpátky k poslednímu schodu. Zastavil se uprostřed malého ostrůvku světla dopadajícího shora. Ležel a čekal.

To rozhodlo.

Chlapec seběhl dolů. Popadl svou kořist a chtěl rychle zpátky. Vtom mu došlo, že to byla past. Pár metrů od něj kdosi stál. Slyšel jeho těžký přerývaný dech. Zahlédl svit očí. Pokud to oči byly!

Ztuhlul strachem. Míč mu vypadl z ruky.

Cosí děsivého vystoupilo ze tmy a pomalu se blížilo.

Lukáš ucítil příšerný zápach. A pak to dorazilo až k němu.

Vykřiknout nedokázal.

2

O hodinu později se Josef Putna vrátil domů. Cítil se unavený. Sundal si kabát, setřásl z něj prach a pověsil ho na skobu zatlučenou do vnitřní strany vchodových dveří. Pravý rukáv hyzdilo pár malých rudých skvrn. Přejel po nich rukou. Zaslhlé a vpité hluboko do látky setrvaly na svých pozicích. Nechal je být. Přesunul se do jediné obytné místnosti svého temného sklepního bytu s malými okénky těsně pod stropem. Vešla se sem jen postel s ušmudlanou dekou a pár kusů starého oprýskaného nábytku. Stěny zdobilo několik svatých obrázků. Na poličce vedle porcelánové sošky Panny Marie ležely ohmatané náboženské knížky.

Putna otevřel křídlové dveře velké černé skříně. Na její zadní části visel kříž. Dřevěná příčka pod ním nahrazovala oltář. Rozpraskaný povrch pokrýval pruh zašlé bílé látky. Po stranách stály vysoké voskové svíce.

Putna je zapálil, poklekl a začal se modlit. Dlouho a vytrvale. Pak vstal, nechal domácí kapli připravenou k modlitbě před spaním, otevřel láhev piva, zapnul televizi a usadil se do křesla.

Obrazovku rozjasnil úsměv půvabné moderátorky. „Vítám vás u dalšího pokračování diskusního cyklu *Věda v rozpacích*.“

Na tenhle pořad by se Putna nedíval ani ve věznici, a že jim bachaři nedávali zrovna na výběr.

Chystal se přeladit na jinou stanici – stále si na tu možnost svobodné volby nemohl zvyknout – ale další věta moderátorky ho udržela v křesle.

„Dnešním tématem je záhadná smrt svaté Ludmily. Naše pozvání přijali inženýrka Ivana Ormová z Útvaru kryptologie, ředitel Ústavu historických bádání profesor Kamil Bauer a znalec náboženských symbolů, tajných společností a sekt doktor Michal Runa.“

Otočila se k nejstaršímu z hostů: „Pane profesore, vy jste dlouho váhal, zda se naší debaty zúčastníte. Můžete nám prozradit, proč?“

„Především proto, že v Ludmilině smrti nevidím žádnou záhadu.“ Bauer se pokusil o úsměv. „Nic, s čím by si věda opravdu nedokázala poradit.“

„Vaši kolegové se ovšem dohadují hned o několika neobjasněných okolnostech. Kněžna Ludmila byla zavražděna v půlce září roku 921. Nevíme ale proč.“

„Nechala ji zabít její snacha Drahomíra, aby získala veškerou moc.“

„Někteří vědci o tom pochybují. Vrahové pocházeli z nějaké cizí země. Ludmilu uškrtili pruhem látky. To bylo tehdy velmi neobvyklé,“ shrnula rychle nejpodezřelejší okolnosti.

„Nechtěli prolít ani kapku její krve, aby se nestala mučednicí,“ oponoval Bauer.

„Inženýrka Ormová nabízí jinou teorii.“

Ormová nervózně poposedla. „Já vím, že to bude znít šíleně, ale ten zvláštní způsob usmrcení i řada dalších okolností, to všechno velmi připomíná rituál uctívání hinduistické bohyně Káli.“

„To snad nemyslíte vážně?“ Profesor Bauer se nedokázal rozhodnout, zda se má smát, nebo vztekat. „Uvědomujete si, že mluvíme o první české kněžně, o první ženě v našich dějinách, kterou spolehlivě známé jménem, o naší první světici?“

Moderátorka rychle přehodila výhybku: „Náboženské obřady jsou vaše parketa, pane doktore.“

„Jistě,“ Runa si chvíli srovnával myšlenky. „Inženýrka Ormová má zřejmě na mysli vražednou sektu Thugů, která v Indii údajně zabila až dva milióny lidí. První písemné zprávy o ní pocházejí z 13. století.“

„Takže dávno po smrti Ludmily,“ vpadl mu do řeči Bauer.

Runu tím nezaskočil.

„Vzhledem k tomu, že Thugové svůj původ odvozovali od prvotních sedmi muslimských kmenů, nelze vyloučit, že jejich řádění vypuklo už o pár set let dříve.“

„Můžete nám popsat rituály této sekty?“ Moderátorka se na Runu tázavě podívala. „Mohly, alespoň vzdáleně, připomínat okolnosti, za kterých zemřela kněžna Ludmila?“

Runa rychle vzpomínal na vše, co o těchto indických komandech smrti věděl. Thugové poté, co opustili islám, začali sloužit bohyni zkázy. Záhadná a krvežíznivá Kálí podle pověsti kdysi bojovala s mocným démonem Raktabijou, který chtěl ovládnout svět. Pokoušela se jej zabít mečem, ale z každé kapky démonovy krve se vždy zrodila další nestvůra. Tehdy prý bohyně stvořila dva muže a každému dala rumal, žlutý šátek, aby jím Raktabiju uškrtili. Pak jim šátky ponechala

s tím, ať zabíjejí ty, kdo nejsou jejich krve. Ti dva prý byli první zasvěcenci. Od těch dob Thugové přinášeli svému idolu nesčetné lidské oběti. A všechny spolehlivě okradli. Název Thug ostatně vznikl z hindského slova thag – zloděj. Vraždicí řemeslo se dědilo z otce na syna.

Početnou armádu Thugů rozprášili Angličané až v první polovině 19. století, ale proslýchalo se, že její následníci občas udeří i dnes.

Runa si uvědomil, že všichni čekají na jeho odpověď.

„Thugové neútočili odněkud z úkrytu. Obvykle se s obětí seznámili, ujišťovali ji o svém přátelství, nabídli ochranu nebo pohostinství.“

„Ludmilini vrazi postupovali podobně. Na hrádek Tetín se dostali bez potíží. Kněžna jim dokonce připomněla, že je zahrnovala stejnou péčí jako své syny. Musela tedy oba dobře a zřejmě již dlouho znát.“

Moderátorka gestem ruky zastavila Ormovou a vybídla Runu, ať dokončí svou řeč.

„Vraždili výhradně v noci.“ K další větě nedostal příležitost.

„Jako v případě Ludmily. Zemřela o první noční vigílii,“ triumfovala Ormová.

Runa nevědomky hnal dál vodu na její mlýn.

„Oběť uškrtili žlutým šátkem. Pak obětovali cukr a obřadními krumpáči vykopali mělký hrob. Tělo uložili přímo do holé země.“

„Stejně tak skončila Ludmila. Byla zahrabána u hradeb Tetína. Proč ji služebnictvo nezhotovilo alespoň jednoduchou rakev?“

„Protože se to tak tehdy dělalo,“ vyštěkl Bauer. „Prostý lid se pohřbíval rovnou do země až do 15. století.“

„Ale Ludmila byla jednou z nejvýše postavených osob v knížectví. Zasloužila si honosný pohřeb,“ uzemnil ho Runa.

Bauer polkl nasucho. „To nepopírám. Ten spěšný úklid těla byl podivný, ale jinak to všechno jsou jen báčorky, ničím nepodložené spekulace.“ Střelil očima po Ormové. „Jak jste na takový nesmysl přišla?“

„Jsem kryptoložka...“

Bauer se neubráníl arogantnímu úšklebku. „No právě.“

Ormová útok ignorovala. „Takže jsem nemohla přehlédnout některé jínoutaje.“

„Jaké jinotaje?“

„Například ve jménech Ludmiliných vrahů. Jeden z nich byl Thuna, druhý Gomon. Spojením prvních písmen těchto jmen dostaneme slovo thug, tedy název příslušníka vražedné sekty. Je to jen náhoda?“

Bauer nevěřícně zvedl oči v sloup. „Vážená, já se jmenuji Kamil Bauer. Ká Bé. Takže podle vaší logiky bych měl mít něco společného třeba s Komerční bankou nebo s karlovarskou becherovkou?“

„Chci jen podotknout, že podobné náznaky nebyly zas tak neobvyklé,“ hlesl skoro neslyšně Runa. „O čem se nesmělo mluvit, bylo zašifrováno. Už v bibli a v starých kronikách jsou jména některých osob nebo názvy míst občas ukryté pod zástupným označením.“

„Například?“ vyzvala ho moderátorka.

„Podle pověsti Prahu založila kněžna Libuše. Kronikáři tím jménem možná jen zdůrazňovali, že šlo o jasnovidku, o vědmu. Když totiž původní podobu jména Lybis přečteme pozpátku, dostaneme Sibyl, tedy Sibyla.“

Bauera se zmocňoval sílící pocit totálního zmaru. K čemu se to zase nechal přemluvit? Bezmocně rozhodil rukama.

„I kdyby se k nám na počátku 10. století nějakým řízením osudu zatoulala skupinka Thugů, jistě by na cestách našli dost bohatých obětí. Proč by měli vraždit zrovna starou opuštěnou ženu, která celé dny trávila na modlitbách?“

„Možná právě proto,“ prohlásila Ormová. „Ludmila před svým pokřtěním horlivě přinášela oběti jakýmsi cizím božstvům. Nechala zhotovit modlu nazývanou Krosina. Jan Kollár v tom rozpoznával překroucené jméno hinduistického boha Křišny.“

„Krosina, pokud vím, měla ženskou podobu,“ připomenul Bauer a rozhodl se Ormovou popravit smrtící dávkou ironie. „Nemohla to být nakonec samotná Káli?“ zeptal se jízlivě. „Neuctívala Ludmila zrovna tuto děsivou bohyni?“

Salva profesorových vražedných otázek spolehlivě minula cíl.

„Vyloučit se to nedá,“ připustila Ormová. „Každopádně Ludmila svou původní víru opustila a nechala se pokřtít. Možná právě za to

měla být potrestána. Thugové přece zabíjeli jen ty, kteří nebyli z jejich krve.“

Josef Putna cítil, jak se mu prudce zvedl tlak. Ta kryptologická kráva mu hnula žlučí. Vymrštil se z křesla, vypnul televizi, na policiče našel tužku a do umolousaného notýsku si cosi poznamenal.

3

Hlášení o vraždě v ulici Karoliny Světlé zastihlo pražskou mordpartu v baru U Fyzlárny. Její šéf, policejní rada Václav Bervida, stál u stolu a vedl uvítací řeč.

„Většina z vás už naše nové posily zná,“ pootočil se k vedle sedícímu detektivovi. „Komisař Sumara a inspektorka Šimová nastoupili už před pár týdny. Dobu hájení nevedeme, ale i tak, nenechte je ve štychu, kdyby něco potřebovali. Postarejte se, ať se jim u nás dobře dejchá.“ Pozvedl plnou sklenku. „Vítejte do party.“

Přitukl si se Sumarou a symbolicky na dálku i se Šimovou, která stála u baru. „A vy jim, pacholci, ukažte, že postup mezi elitu není zrovna laciný,“ zavelel lidem u stolu.

„Šéfe, teda to je nejrozumnější rozkaz, co jsem kdy od tebe slyšel,“ zasmál se kdosi.

Sklo zazvonilo.

Komisař Jarema se zvedl ze židle a zamířil k Šimové. „Co kdybychom se za chvíli vytratili? Posedíme, pokecáme, zavzpomínáme na staré dobré časy?“

„Kdo říkal, že byly dobré?“ odsekla.

Jarema se rozpačitě usmál: „Ještě pořád mi ten úlet nemůžeš zapomenout?“

„Já zapomněla už dávno. I na tebe.“

Šímová si všimla, že Bervida přiložil k uchu mobil, přijal hovor a hned nato začal cosi vysvětlovat Sumarovi.

„Tomu nevěřím,“ prohlásil Jarema, „něco jsme přece spolu prožili.“ Snažil se ji uhranout pohledem.

Za těch pár roků, co se neviděli, se skoro nezměnila. I po třicítce měla stále štíhlou postavu. Drobný obličej s lehce pihovatým nosíkem a výraznými kočičíma očima nabízel zvláštní směsici oduševnělé krásy a primitivní živočišnosti, jen místo dlouhých zrzavých loken ho teď lemoval skoro chlapecký sestřih platinově zbarvených vlasů. Na prvý pohled vypadala křehká a zranitelná, ale Jarema už věděl, že dovede být pořádně ostrá a divoká.

Šímová byla stále zatraceně přitažlivá mrcha!

„Dal bych si říct i dneska,“ omylem vyslovil nahlas, co ho ovládalo.

„S každou, co jde okolo, že?“

„Nepřeháněj.“ K další přestřelce nedostal šanci.

Sumara dorazil k baru a hodil ručník do ringu: „Odcházíme.“

Šímová se neptala proč.

Účet nechali otevřený a společně opustili bar.

Po pár minutách kvapné chůze dorazili k domu s dokořán otevřenými mi vraty. Prošli dvorem a po starých ošlapaných schodech sestoupili do sklepa.

Spoře osvětlená chodba se táhla na obě strany. Na jejím levém okraji ležel míč. Kousek za ním se rýsovaly špatně rozpoznatelné otisky. Vypadaly jako rozmazané stopy bosých nohou. Vpravo se pohybovali technici z výjezdovky a před dveřmi do jedné ze sklepních kójí soudní lékař ohledával mrtvé tělo.

„Víme už, kdo to je?“ zeptal se Sumara, když dorazili blíž.

„Jmenoval se Bergstein. Bydlel tady v domě.“ Doktor se postavil a odkryl jim výhled na starého hubeného muže s očima vytřeštěnými hrůzou. Jeho tvář, krk i hřbet rukou pokrývaly dlouhé, hluboké škrábance zalité krví.

„Kdy asi zemřel?“

„Mezi 19.15 až 19.25.“